

Fast läkarkontakt i primärvården och Fast vårdkontakt

Övergripande dokument

Inledning

Med utgångspunkt i den nationella överenskommelsen [God och nära vård 2021 – en omställning av hälso- och sjukvården med primärvården som nav](#) och länsgemensamma uppdraget från den pågående dialogen kring fast vårdkontakt och fast läkarkontakt tillsammans med länets kommuner har ett gemensamt dokument skapats för att beskriva rollerna i Kronoberg.

Fast vårdkontakt

Enligt hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80), hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) samt patientlagen (2014:821) ska en fast vårdkontakt tillgodose patientens behov av trygghet, kontinuitet, samordning och säkerhet. Lagen (2017:612) om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård är också aktuell.

Den fasta vårdkontaktens uppgift är att överblicka patientens hela vårdssituation och därigenom skapa trygghet, kontinuitet och samordning. Patienten får en tydligt utpekad person som ska bistå och stödja patienten i kontakterna med vården och andra myndigheter och hjälpa till att samordna vårdens insatser. Fast vårdkontakt bidrar därmed till en personcentrerad vård.

I Region Kronoberg har det definierats när Fast vårdkontakt skall erbjudas, det vill säga vid behov av samordning samt vad uppdraget Fast vårdkontakt innebär.

Fast vårdkontakt innebär:

- För patienten administrativ och samordnande kontakt
- Kan finnas i alla delar av hälso- och sjukvården
- Kan utgöras av olika professioner

- Fast vårdkontakt kan vara Patientansvarig sjuksköterska i kommunen/fast vårdkontakt i kommunal hälso och sjukvård, kontaktsjuksköterska och alla dessa benämns i dokumentet som fast vårdkontakt.

Fast vårdkontakt inom Kronoberg är ansvarig för:

- Vara ett namn till patienten om den behöver kontakta vården
- Kunna ge information om vårdsituationen till patienten
- Vid behov samordna vården
- Förmedla kontakter
- Vara delaktig i vårdplansprocessen
- Vara kontaktperson för andra delar av hälso-och sjukvården och för socialtjänsten, barnets bästa ansvarig samt i förekommande fall med andra berörda myndigheter

När ska en fast vårdkontakt utses?

- En fast vårdkontakt ska utses för patienten om hen begär det, eller om det är nödvändigt för att tillgodose patientens behov av trygghet, kontinuitet, samordning och säkerhet

Var kan en fast vårdkontakt finnas?

- En fast vårdkontakt kan utses i alla verksamheter som bedriver hälso- och sjukvård. Om behov finns kan en patient ha fasta vårdkontakter i olika verksamheter. Då är det särskilt viktigt med en fungerande kommunikation dem emellan för att undvika missförstånd och för att få en god sammanhållen planering tillsammans med patienten.

Hur ska en fast vårdkontakt arbeta?

- En fast vårdkontakt bör kunna bistå patienter i att samordna vårdens insatser, informera om vårdsituationen, förmedla kontakter och vara patientens kontaktperson.

Vem kan utses till fast vårdkontakt?

- Den som bör utgöra patientens fasta vårdkontakt ska grundas på patientens medicinska och övriga behov och vilken kompetens som bäst kan tillgodose det behovet.
- Det kan vara någon ur hälso- och sjukvårdspersonalen, t.ex. en läkare, sjuksköterska, fysioterapeut, arbetsterapeut, kurator, psykolog, undersköterska eller skötare. Vid livshotande tillstånd ska en läkare utses (se nedan).

Fast vårdkontakt i 29 a § Hälso- och sjukvårdslagen ersatte det som hette patientansvarig läkare i den upphävda 27 §.

För mer information se Socialstyrelsens meddelandeblad om [”Fast läkarkontakt mm”](#)

Fast vårdkontakt - vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård

- Från 1/1 2018 gäller en ny lag Samverkan vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård (2017:612) Enligt kap 2 § 1 ska den behandlande läkaren som bedömer att patienten kan komma att behöva insatser från socialtjänsten, den kommunalt finansierade hälso- och sjukvården eller den regionfinansierade öppna vården efter det att patienten har skrivits ut underrätta de berörda enheterna om denna bedömning (under vårdtiden) genom ett inskrivningsmeddelande. Efter att inskrivningsmeddelande kommit från den slutna vården till primärvården (enhet i den regionfinansierade öppna vården) ska verksamheten för den enheten ytterst ansvara för att en fast vårdkontakt utses innan patienten skrivs ut.

Fast läkarkontakt i primärvården

Enligt bestämmelserna i 7 kap. 3 § HSL och 6 kap. 3§ patientlagen ska alla som omfattas av regionens ansvar för hälso- och sjukvård få tillgång till och välja fast läkarkontakt inom primärvården.

Med stöd av socialstyrelsens rekommendationer definieras fast läkarkontakt i primärvård enligt följande i Region Kronoberg

Vad är syftet med Fast läkarkontakt i primärvården?

- Syftet med bestämmelsen om fast läkarkontakt är att skapa trygghet och kontinuitet för patienten. En tillitsfull patient-läkarrelation skapar förutsättningar för att patienten kan känna sig trygg med att rätt vård och utredning erbjuds på rätt vårdnivå.

När utses Fast läkarkontakt i primärvården?

- När patienten, oavsett vårdbehov, önskar det, eller när vårdgivaren ser att ett behov finns. Patienten ska få information om möjligheten att få en fast läkarkontakt vid den vårdcentral där den valt att lista sig. Fast läkarkontakt i primärvård ska dokumenteras i journalsystemet enligt bifogad rutin.

Fast läkare i primärvårdens uppgifter?

- Den fasta läkarkontakten ska svara för att patienten undersöks, så vitt möjligt ställa diagnos och se till att patienten får den medicinska vård som hälsotillståndet kräver och vidta andra åtgärder som kan vara nödvändiga.

Den fasta läkarkontakten i primärvård har ett samordningsansvar i syfte att skapa trygghet och kontinuitet genom att till exempel upprätta en sammanhållen planering.

Vem kan vara Fast läkare i primärvården?

- Den fasta läkarkontakten ska vara specialist i allmänmedicin, alternativt ST-läkare inom allmänmedicin under handledning av specialist i allmänmedicin.
- Om ansvarsområdet begränsas till äldre patienter kan specialist i geriatrik anställd på en vårdcentral vara fast läkarkontakt.
- Privata vårdgivare utan offentlig finansiering omfattas ej av regleringen.
- Respektive verksamhetschef alternativt avdelningschef med stöd av MLA avgör efter dialog med medarbetarna hur många patienter respektive läkare kan vara fast läkarkontakt för.

För mer information se Socialstyrelsens meddelandeblad om [”Fast läkarkontakt mm”](#)

Fast vårdkontakt för patient med livshotande tillstånd

Personer med livshotande tillstånd ska enligt SOSFS 2011:7 ha en fast vårdkontakt på läkarnivå och kan även ha en fast vårdkontakt med samordningsuppdrag.

- Akut livshotande tillstånd
Under jourtid är bakjour, alternativt primärjour, ansvarig för patienten. Övrig tid är den läkare som är ansvarig för avdelningen ansvarig för patientens vård och planering.
- Patienter med livshotande tillstånd med förväntad längre överlevnad
Fast vårdkontakt skall utses under vårdtillfället. När patienten skrivs ut skall ställning tas till om patienten har ett fortsatt livshotande tillstånd och därmed behov av fast vårdkontakt/läkarkontakt. De patienter som har planerad uppföljning på sjukhusens mottagningar skall ha en namngiven legitimerad läkare som fast vårdkontakt på kliniken.

De patienter som Palliativa teamet ansvarar för efter utskrivning, har sin fasta vårdkontakt bland Palliativa teamets läkare.
- Vid uppföljning inom primärvården för patienter med livshotande tillstånd samt för alla patienter som skrivs ut till särskilt vårdboende, skickas en remiss till ansvarig vårdcentral med önskemål om att man utser en fast vårdkontakt och/eller fast läkarkontakt i primärvården.

Dokumentation

Fast vårdkontakt och Fast läkarkontakt i primärvården registreras i vårt journalsystem Cambio Cosmic enligt rutin.

Uppföljning

Uppföljning av fasta vårdkontakter utifrån olika professioner och fasta läkarkontakter i primärvården kommer att finnas att följa löpande på individnivå i Regionens aktuella uppföljningssystem.